

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
 „JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob
 nedeljah in praznikih — ob 1/26. uri zjutraj,
 a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. —
 Naročnina znaša: v Ljubljani v uprav-
 ništvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem
 na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—,
 polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno
 K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
 Uredništvo in upravnništvo je v Miklošičevi
 ulici št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu,
 naročnina pa upravnistvu. Nefrankirana
 pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne
 vračajo. Za oglase se plača po dolo-
 čenem ceniku. Lastnik in glavni urednik
 Milan Plut. Odgovorni urednik Franjo Pirc.
 : Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Naloga slovenskega planin- skega društva.

Že je tu lepa pomlad in naše gore bodo, razven sivih velikanih, kmalu pozele, zajedno pa privabile mnogobrojne prijatelje planin na svoje vrhove. In v resnici, kakšno razkošje ti nudijo naše krasne planine, kakšen požitje te visoke gore, čisti zrak in lepi razgledi!

Vsekakor gre za sluzga našim vrlim Planincem, da niso te čarokrasne planine prešle v tujo last, da smo si še pravočasno znali zavarovati vsaj glavne postojanke našega planinskega sveta ter si kulturno osvojili vladno in premoč nad Alpami slovenskih dežel.

Slovensko planinsko društvo in njega prijatelji se lahko vesele svojega dela in lahko rečemo, da je ravno to društvo najmanj prisiljeno, ker so njegovi člani v veliki večini naravnost navdušeni Planinci in zavzemajo častno mesto med svetovnimi Touring-Clubi.

S tem pa, da se je doslej storilo mnogo za naše planine, ni še rečeno, da v bodoče lahko počivamo. Nasprotno! Ravno prihodnost slovenskih planin zahteva novega dela, neustrašnega in navdušenega negovanja slovenske alpinistike.

Treba je predvsem podrobneje dela. V prihodnje ne bo zadostovalo le staviti kočje in paziti, da nam tujec ne ugrabi naših gorskih krasot, ampak treba bo tudi malega, drobnega prosvetnega dela. Ne samo braniti gorsko floro in divjačino, ampak tudi ljudstvo nazorno poučevati o krasoti in pomenu naših gor, visokih snežnikov, zelenih dolin in šumečih vodopadov.

Zato pa je zopet potrebno znanstveno raziskovanje naših Alp, prirejanje razstave slik našega gorovja, sestavljanje enciklopedično zbirke posameznih pokrajin v besedi in slikah.

In zopet imamo tu gmotno stran, ki dela težkoče. Ali bi ne bilo tu umestno, ako ne naloga S. P. D., da bi prevzelo v veliko proizvodnjo in razprodajo razglednic posameznih priljubljenih krajev ter odvezlo tako dobiček židovskim založnikom in producentom poleg tega pa skrbelo, da bi bili dotični pogledi tudi umetniško dovršeni, kar mora biti vendar njegov cilj, in ne le židovske dunajske fušarije.

Poleg tega, da S. P. D. monopolizira proizvodnjo razglednic, kar bi kot društvo z veliko moralno oporo lahko doseglo, bi bila tudi njegova naloga izdajati male geografske karte posameznih krajev. Tudi to bi ne delalo težkoče, ker bi se lahko oziralo na matični zemljevid, ki izide v kratkem. Ti mali zemljevidi, najpripravnejši v obliki in kot dopisnice, naj bi služili v orientacije posameznih okrajev, občin, gora ali pa dolin. Označene bi morale biti predvsem ceste, planinske markirane poti, poleg vasi, pla-

ninske kočje, dalje potoki, prelazi etc. Podobne primere imamo na Češkem, tudi za posamezne kraje Koroške poznamo nemške zemljevide-dopisnice, celo plane posameznih delov mest tvorijo orientacijske dopisnice. Ta poizkus ni le praktičen ampak predvsem poljudno-prosveten.

Na prvi pogled se bo morda malo čudno zdelo našim čitateljem, da o tem razpravljamo v političnem dnevniku in da podobnih predlogov ne stavimo naravnost S. P. D. Da v našem listu obravnavamo planinstvo, imamo pač vzroka dovolj, ker so ravno naše planine probujene in obiskovane od slovanskih gostov, živa meja proti našemu narodnemu neprijatelju, ker iste zavzemajo velik del slovanske zemlje, katero skrbno čuvati in varovati je naš namen. To pa zasluži dovolj, da govorimo glasno preden občinstvom, tudi ako isto ne pripada S. P. D. Poleg tega pa hočemo opozoriti naše prijatelje še na novo nezorano polje, to je na — slovensko morje.

Doslej smo posvečali, ne z neuspehom, našo pozornost samo na sever našim snežnim goram, zane-marjali smo pa našo morskobal.

Morska obala, koja spada drugod v področje posameznih lokalnih društev, ako že ne raznih Touring-Clubov, je ostala pri nas narodno turistovsko popolnoma zanemarjena. Malo zanimanja v zadnjem času ne more niti z daleka nadomestiti ono velikansko narodno važnost, katero ima promet in turistika ob morski obali.

Zadnji čas so pomagali ostali Slovani, posebno so Čehi visoko dvignili slovansko turistiko s tem, da so začeli posecati slovenske Alpe. Ne smemo pa pozabiti, da so se vsi ti tisoči in tisoči slovanskih gostov ustavili tudi ob morju. Ako bi bilo tu naše delo vsaj deloma razvito, do kakšnih uspehov bi lahko prišlo slovensko kopališko življenje ob sinji Adriji, kako bi se povzdignil promet ob slovenski obali, koliko bi to koristilo narodni zavesti! Poleg tega pride pa še narodogospodarska štranka v poštev, ki bi gotovo še okrepila naš življenj ob Jadranski obali.

Priliv tujcev bo vedno silnejši ne le v Alpe, kjer najdejo toliko prirodnih krasot in deloma, vsaj deloma tudi drugih udobnosti, ampak tudi na morskobal, kamor se hodi kopat, izprehajati in solnčiti. Pozabiti tudi ne smemo, da gre vsak naprej na morje, kjer se razgreje in razsolniči, in šele potem v tiho gorsko zatišje, kjer se hladi in kjer odpočiva.

Da pa povzdignemo turizem ob morju, se ne moremo opirati morda na prometno društvo za Primorsko, ki ni slovensko narodno, ampak edino na lastna narodna društva, predvsem morda na ondote družnice S. P. D., ki bi lahko v soglasju z osrednjim odborom v tem oziru popolnoma spremenile svoj delokrog.

Morska šetališka in kopališka sezona se bo pričela kmalu! Edini Grljan ne zadoštuje. Treba je novih postojank, treba novih kopališč in šetališč. Tu nas čaka pač lep kos narodnega dela, katerega se moramo poprijeti z vso vnamo in resnostjo.

Povzdiga slovenskega turizma ob obali sinje Adrije boji nov cilj in novo delo naših turistov in narodnih delavcev!

Zatorej na delo za slovenski Jadran!

Po jubileju prof. T. G. Masaryka.

„Eden izmed tistih ljudi pri nas, ki človeku zavoljo njih ni žal, da je živel, zato ker jih je spoznal in šel v življenju z njimi.“
 J. S. Machar.

Slavnostni dnevi so minili in toliko pestrih vtisov je ostalo od njih, da v resnici ne vem, kako bi uredil, kar hočem povedati.

Pa podam „satur“, zmés, ki bo raznolika, a interesantna.

Vsi češki listi brez razlike strank so prinesli članke k šestdesetletnici največjega Čeha naše dobe (razum klerikalcev seveda). Isto so storili drugi slovanski listi, tudi mi Slovenci nismo bili zadnji. Seveda gotovi naši filozofi si ob tej priliki niso mogli kaj, da ne bi pljunili na velikana, češ anarhist in lopov je bil tudi Ferrer, tisti Ferrer, ki so ga svobododomelci tako slavili! ... Vredno je, da se obenem tudi spominamo na tisti slučaj, ko so se ti ljudje spravili na tje mrtvega Ferrerja, češ vojaške krogle so bile še predobro zanj. Zatožilo se je pač našim ljudskim osrečevalcem po španski inkviziciji in torturi.

Res, Masaryka sicer še niso ustrelili, ker slučajno še nismo na Španskem, a lastni rojaki so mu svoj čas zagrenili bivanje v Avstriji tako, da sta s pesnikom J. S. Macharjem čisto resno mislila na to, da bi se izselila v Ameriko.

To je bilo taktat, ko je bil žid Hilsner v preiskavi radi „ritualnega umora.“ Masaryk je najodločnejše nastopil proti takim vražam. Podkupljeni od židov, so tulili po vsem Češkem in Moravskem. Machar nam pripoveduje, kako mu je pravil Masaryk komično epizodo iz tiste dobe:

„Kar pride nekega dne moj očka (kočija) k meni v Prago. Par dni ne pové nič, kaj da ima pravzaprav v srcu. Nazadnje vendar izvečem iz njega, da je slišal o 200.000 goldinarjih, ki sem jih dobil od židov, lahko bi mu zdaj kaj dal za približek. Jaz mu kratko odgovorim, da nisem sprejel niti solda. A on kar okamení, ne gane se, nazadnje izpregovori: In to si vse delal zastonj? Tako preganjanje, taka očitanja, ne, tega ne razumem! — Razložim mu vso reč malo natančneje. Ni razumel. Končno mi reče: Veš, Tomažek, pravzaprav

sem se pripeljal zavoljo kakšnega groša, če pa vse to ni res, mi moraš dati saj za pot.

Dal sem mu za pot in očka se je odpeljal.

Tomaž pa se je smejal in ta komika z lastnim očetom mu je vrnila spet mir in humor.

Machar nam pripoveduje še drugo interesantno anekdoto:

„Pred leti me povabi visok državni dostojanstvenik, naj pridem po uradu k njemu, da gre za važno reč. Šel sem. Ni šlo za nič manjšega, nego, da sestavimo memorandum na samega cesarja. Praški nadškof Schönborn je bil dopovedal cesarju, da je Masaryk anarhist, nihilist, pohujševalec mladine, zagovornik samomora itd. itd. Ko so Masaryka bili z Dunaja poklicali na mladočeško univerzo, so mu obljubili, da postane v par letih redni profesor. Zdal pa je čakal še 14 let! Minister Gautsch se je trudil na vse načine, da bi pridrl z imenovanjem — zaman — „Anarhist, nihilist, pohujševalec mladine, zagovornik samomora itd.“ — Tisti visoki dostojanstvenik mi torej reče:

Midva sestavimo memorandum, ki ga potrebuje Gautsch za cesarja. — Od štirih popoldne pa do polnoči, sva pojasnjevala, kaj misli Masaryk o revoluciji, o državi sploh, mladini, religiji, samomoru; vse sva podprla s citati iz Masarykovih spisov — drugi dan je romal najin izdelek k Gautschu in potem naprej k najvišjemu mestu.

Ko zasliši nadškof, da je slabo zanj, pridere brž na Dunaj in k avdienci, — toda vladar ga prekine v njegovih izjavah s stavkom: „Sem že boljše informiran nego Vi.“ — in Masaryk je bil imenovan končno za rednega profesorja.

Tako Machar v slavnostni številki „Časa“, dnevnika češke napredne stranke, ki jo je bil Masaryk sam ustanovil; na njen program sta izvoljena Masaryk in Drtina v državni zbor.

Slovanski Jug.

Srbski diplomat o razmerah na Balkanu. Urednik „Dubrovnika“ je imel razgovor s srbskim poslanikom na Cetinju T. Petkovićem, ki se sedaj nahaja v Dubrovniku, o razmerah na Balkanu in o drugih nekaterih aktualnih vprašanjih. O razmerah na Balkanu se je izrazil imenovani srbski diplomat tako-le: „Mislim, da interesi balkanskih držav zahtevajo medsebojni sporazum radi skupne obrambe. Popolnoma je opravljena nada, da pride zavest o tej skupnosti interesov do močnejšega izraza. Poslednji dogodki vlivajo upanje, da bodo vse poteškoče v tem oziru v najkrajšem času premagane. Odnosaji med Srbijo in Bolgarsko so danes popolnoma pristrčni in ravnatoko so tudi odnosaji med Srbijo in Turško že zdavnaj prija-

LISTEK.

JOSO: *prof. masaryk*
Historija brez naslova.

Peter je izpolnil trideseto leto in nankrat se mu je zavrtelo v glavi, da bi se oženil. „Normalni ljudje sicer že umirajo v tridesetem, ali dokler človek študira, ga ni prištevali normalnim; zdaj, ko sem definitivno nastavljen kot profesor, sem šele postal človek, čegar živci delujejo po lastnih predpisih, torej mi še ostaja približno trideset let. In če bi k temu prišel dolgočasne nedeljske popoldneve — še šestdeset let. Če pa ima človek pred seboj zagrinjalo, kjer se skriva šest desetletij, lahko še poskusi kaj.“ Tako je predvarjal Peter in sklenil, da se takoj „orijentira“ v tej stvari bolj natančno. Ker ni hodil po plesih, je sklenil, da bo opravil vse bolj hitro in prozaično. Spomnil se je takoj gospe davkarice, ki je imela tri jako zrele in štiri prezrele hčere za vsakega, kdor se oglasi...

Dvakrat se je napotil Peter tja, ali vsakokrat je šel mimo hiše in zavil v bližnjo gostilno. Nazadnje pa se je osrčil in prekoračil usodepolni prag. Vroče mu je prihajalo, ker so bile stopnice visoke in lasje so se mu vlegali po rdečem čelu kakor tistikrat, ko je prvič padel pri skušnji.

Ker ni bilo nikogar na hodniku, se je spomnil, da mora biti kje kak zvonec, kakor je v gostilni in njegovo upanje ga ni varalo. Nad vrati so se vlekle nekeke žice, po katerih so se telovadili pajki, čisto poleg Petra pa so nekam izginile. Tu je Peter nalahno pritisnil na desni je zašumelo, kakor bi padel kragulj med kokoši — in vrata so se odprla. Gospa davkarica je stala pred njim v vsej svoji prelestni obilnosti, naklonila malo glavo naprej in vprašala, s čim sme biti na uslugo.

Peter je rekel, da bi rad vprašal gospo davkarja, za koliko je treba kolek na neko pobotnico in obstal v govoru. Gospa se je prijazno smehljala in rekla, da ni gospe slučajno doma, da pa pride kmalu, in ga povabila, naj malo počaka. Tako se je zdelo Petru, kakor da sliši neke hihitanje in „saj ni tukaj trafike, da bi prodajali kolke.“ ...

Pa človek v nervoznosti sliši mnogo in Peter je to dobro vedel, zlasti ker je bila gospa davkarica jako prijazna ženska. Pravila mu je, da je pusto v tem mestu, da je vreme dolgočasno in da je imela lansko zimo podagro. Počasi so se odprla druga vrata in hčere so začele prihajati kakor v procesiji. Peter se je vsem dostojno priklonil in predstavil z gospejino pomočjo, zdelo se mu je, da jih je bilo vseh skupaj pet. Ostale je izgovorila gospa, da so šle

na izprehod. Dekleta so veselo govorile, izpraševale Petra, se včasih poredno nasmihale, Peter pa je odgovarjal in molčal. Ker gospoda davkarja le ni hotelo biti, se je Peter poslovil, gospa pa ga je najprijazneje povabila, naj pride jutri ... Peter sicer ni več rabil kolkov, ali k davkarjevem je zahajal še vedno. Tako je šlo dalje, kakor gre vse na tem svetu, in Peter se je nazadnje zaročil in sicer s tisto, ki je bila kakor mejnik med zreli in prezreli, ki je imela enaindvajset let in je bila vsekakor usposobljena za zakonski stan ...

Neke sobote popoldan je ležal Peter na divanu, pušil cigareto in gledal kolo-barčke tobakovega dima, ki so se vzdigovali proti stropu. Tu potrkala nekdo na vrata, in v sobo stopi njegov kolega Rudolf in se oddaleč smeji sarkastično. „Čestitam na zaroki, ki se je vršila in na poroki, ki se bo vršila,“ je rekel in sedel na stol. „Dobro volje si videti,“ je rekel Peter in puhnil oblaček dima.

„Človek mora biti dobre volje, kajti to kaže, da vretenčar z dvema nogama ni sposoben vsake neumnosti.“

Kako to misliš? je rekel Peter.

„Jaz sploh ne mislim,“ je rekel Rudolf, „kajti le tisto, kar izgovori človek brez premišljanja, je nekaj vredno, ker človek ne vpliva na samega sebe. Saj, če ne bi

bil ti nič mislil, bi se ne bil oženil in elipsa bi ne bila postala kvadrat.“

„Kaj si prišel delat moralne pridige ali kazat svoje paradokse?“ je vprašal Peter nejevoljno.

„Moralnih pridig ne delam, ker je vsaka pridiga nemoralna, in če bi prišel kazat paradokse, bi ne bili več paradoksi; ampak vprašam te, zakaj se misliš oženiti, saj ti je samemu dolgočasno.“

„Ravno iz dolgega časa se bom oženil.“

„Če je dolgčas enemu, kaj bo, ko bosta dva?“

„Pusti take reči, saj veš, da se mi ne ljubi odgovarjati, usoda je zapeljala moj voz na to pot.“

„Lepo mišljeno, ampak neumno povedano. Toraj zopet udarec usode. Slabo je, da se moraš oženiti, še slabše bi bilo, če se ne bi mogel. Kaj pa, prijatelj, ali veruješ ženski zvestobi?“

„Vsaka kultura ima svoje slabosti, tako jih ima tudi ženska.“

„Ženska ima na dan devetindvetdeset trenotkov, ko lahko pade, in v sedemdesetih si želi, da bi padla — in vendar je bolj zvesta od moškega. Pri ženski je vse trenotek; kakršnega te je videla prvi trenotek, tak ostaneš in od tega je odvisno vse. Ljubezna igra majhno ulogo, vse drugo še

teljski. V poslednjem času je močno odjenjala tudi nezaupnost, ki je toliko časa postojala med Bolgarsko in Turško.

Nadžkof Stadler proti cirilici. Naši katoličani splošno silno sovražijo cirilico, a posebno rad pokazuje to svoje sovraštvo sarajevski nadškof Stadler, ki postane menda takoj bolan, ako zagleda kje kako cirilsko, toraj slovansko črko. Njegov organ „Hrv. Dnevnik“ se je teh dni silno togotil radi tega, ker je bil nekje pri železniškem ravnateljstvu v Sarajevu nekak cirilski napis. Radi te jeze je železniška uprava takoj odstranila dotični napis, ker misli, da je za njo merodajnejši škof Stadler kot relativna večina bosanskega prebivalstva, ki rabi cirilsko pisavo. In katoličani se vpijejo, da jih bosanska vlada zapostavlja!

Hvalevreden čin novega mostarskega župana. Novi mostarski župan, Mujaga Komadina, je povodom nastopa županske časti podaril okoli 80.000 kron za kulturne in človekoljubne namene, a razun tega je določil celo svojo župansko plačo (letnih 4.800 kron) v iste namene. To je naravnost ogromen dar humanitarnim in kulturnim institucijam mostarskim, ali še lepši je ta plemeniti čin radi tega, ker novi župan ni bil pri določanju darov čisto nič ozkosrčen in je obdaril v enaki meri pravoslavne in katoliške kot muslimanske institucije. Taka liberalnost je v Bosni in Hercegovini — kakor tudi v drugih jugoslovanskih krajih — zelo redka prikazen in ravno za to zasluži tem večje priznanje.

Splošni pregled.

Luigi Luzzatti.

Kakor smo že poročali je prevzel Luzzatti nalogo sestaviti novi italijanski kabinet. Rojen je bil Luigi Luzzatti 1. 1841. iz ugledne benečanske rodbine in je postal s 26. letom profesor ustavnega prava na univerzi v Padovi.

V italijanski poslanski zbornici je bil že od 1. 1871. Že okrog leta 1870. je bil Luzzatti glavni tajnik v italijanskem poljedelskem in trgovinskem ministerstvu in je skupno z Brancio in Elleno izvršil odpoved trgovinske pogodbe s Francijo, s katero se je tudi v Italiji pričel prehod k protekcionistiški trgovinski politiki.

V parlamentu je pripadal desnici in vstopil v razne kabinete, v katerih je odločala njegova stranka. Leta 1901. ga je pozval Zanardelli, a 1. 1906. Sonnino v svoj kabinet. V sedaj odstopivšem Sonninovem kabinetu je imel Luzzatti portfej poljedelskega ministra.

Volilno gibanje na Ogrskem.

O velikonočnih praznikih se je po celi Ogrski vršilo veliko število volilnih shodov. Tudi ogrska agrarna stranka nastopi v volilnem boju in bo sklicala mnogoštevilne shode. Na čelu agrarnega gibanja stoji grof Karolyi.

Dnevne vesti.

Opozarjamo na jutrišnje predavanje Akademije, ki je povabila med. g. Mirko Črnič, da razpravlja o nastanku, razvoju in koncu človeka. Predavanje se vrši v Mestnem domu ob 8. uri zvečer. Vstop prost, dovoljen le odraslim. Prostovoljni darovi se sprejemajo v pokritje stroškov. Predavanje se spremlja s skioptičnimi slikami. Nadaljuje se 31. t. m. in konča 1. aprila.

Zborovanje „Narodne šole“ se je vršilo včeraj dopoldne v „Narodnem domu“. Ostalo je vse pri starem, samo v odbor je bil voljen mesto učitelja Cepudra učitelj

Gale. — Slomškarji so sila hudi na ta čin, kakor bi delalo napredno učiteljstvo na podlagi „Narodne šole“ grozne dobičke. „Slovenec“ že upije: „Tako je prav — ločitev povsod“. — Napredno učiteljstvo gotovo pozdravi idejo, da „Slomškova zveza“ osnuje slično podjetje, bo vsaj kaj delala in bo dež. odbor dal vsaj strankarskim potom ono podporo, ki jo je letos odtegnil.

Zborovanje „Vdovskega učiteljskega društva“, ki se je vršilo po zborovanju „Nar. šole“, je tudi letos nudilo od strani „Slomškarjev“ nekaj komičnih prizorov. „Slomškarje“, katerih poslanca sta glasovala proti zvišanju učiteljskih plač, je kar naenkrat prevzela ljubezen do učiteljstva in njih sirot. „Če bi storila v dež. zbornici predsednik „Slom. zv.“ Jaklič in odbornik Ravnika svojo dolžnost napram bednemu učiteljstvu in njega sirote, bi ne bilo treba trepetati sedaj učiteljstvu strahu in gladi!“ So „Slomškarji“ še precej zakrknjeni, ker drezajo za pošteno zasluženi denar tu, a ne opozore svoja poslanca, da dežela dolguje učiteljstvu in ne plača niti polovico krvavega dela“. In kaj je rekel dr. Šusteršič, ko je predlagal dež. poslanec Gangl, naj se opuste dijete dež. posl. v prid učiteljstvu? „Zastonj ne bo kaj prida poslancev!“ — „Vsako delo je vredno plačila“ in tudi oni gospod, ki je sprožil ta predlog pri zborovanju, je preje rad vlekel kronice dokler je bil še on odbornik. — Ker je v letošnjem letu umrlo izredno mnogo učiteljev, ki so zapustili več sirot, se je morala članarina zvišati od 12 K na 20 K, da se pokrije tako narasle stroške. — Komedijski „Slomškarjev“ ni bila na mestu, ker so bili vsi predlogi utemeljeni od naprednega učiteljstva tako jasno, kakor je bil njih predlog neutemeljen.

Že zopet Belgiji. Na praznik večer sta dva vojaka 27. pešpolka kričala na vse pretege in vpila svoj „heil.“ Prišel pa je mož postave do nju, zahteval legitimacijo, pa ju ovadil na polkovno poveljstvo. — Mi pa smo slišali od neke strani, da se take ovadbe mestne policije pri naši vojaški upravi kratko malo vržejo v koš. Če je to res, ne vemo, znano pa nam je, da so ta izzivanja v zadnjem času ravno pri belgijskem polku že nekaj vsakdanjega postala. Ali se s tem hoče zopet zaneti že vgasnjeni ogenj, ali kaj nameravajo gotovi gospodje v Ljubljani?

Občni zbor šentpeterske moške in ženske podružnice Ciril-Metodove družbe v Ljubljani se vrši v četrtek, 7. aprila t. l. ob 8. uri zvečer v gostilniških prostorih „pri Zupančiču“ na Sv. Martina cesti, po običajnem sporedu. Ker se ne bodo razposiljala posebna vabila, se prosijo p. n. gospoda člani in prijatelji podružnični, da se tega obnega zbora udeležijo v čem večjem številu.

Redni občni zbor zadruge gostilničarjev, kavarnarjev itd. se vrši v četrtek, dne 31. t. m. ob 2. uri popoldne v veliki dvorani Mestnega doma. Na dnevnem redu je tudi polaganje računov ter volitev predsednika in podpredsednika, vsled česar se pričakuje obilne udeležbe članov.

Sneženi viharji so morali včeraj divjati v severo- in južno zapadnih krajih. Okrog 1. ure popoldne so se odbijali tudi po naših obmejnih pogorjih ter dospeli celo na vršace Turjaške planote, oziroma do njih v ljubljansko barje segajočih razrastkov. Ako danes sever ne dospe do premoči in se nagne vetrovni tok proti jugu, imamo tudi mi pričakovati uresničenja starega pregovora: Marc, ako ne z glavo, tedaj zmaje z repom. Viharji, zlasti v južni smeri so bržkone v zvezi z ojačenim izbruhom ognjenika Etna. V tem slučaju imamo tudi pričakovati nenadne vremenske izgrede.

še manjšo, gre se na vtis — ta odloči v enem trenutku.“

„Sicer pa se ženska lahko moti, pozneje te spozna in izprevidi zmoto.“

To je neumnost, ker ljubezen traja samo, dokler te ne pozna; sicer lahko nastopijo pozneje razna čustva — ali glavno je občudovanje, to premaga vse in vsakega. Sicer misli po svoje, kajti kdor se da uplivati, je slab človek,“ je rekel Rudolf, hodil gori in doli po sobi in pušil cigarete...

Ko se je Peter poročil, je bil teden dni ves smejoč in je pravil Rudolfu, da šele zdaj ve, kaj je zakonska sreča in da šele takrat cenita zakonska drug drugega, ko se intimno spoznata...

„Takrat je konec,“ je rekel Rudolf in se smehljaj.

Večkrat je povabil Peter prijatelja k sebi in Rudolf se je počasi čisto vdomačil pri njem. V začetku so jim veselo potekali skupni popoldnevi, Rudolf je pravil dovtype in paradokse, Peter in žena sta se smejala. Ščasoma pa je začel Rudolf opazovati, da postaja gospa profesorica nekako zmedena, da večkrat zardi do las in da pomilovalno gleda na svojo soprogo, kakor bi hotela reči: „Poglej ga, kako se drži zmedeno, kakor ne bi znal do pet šteti“. Nekoč pa je bleknil Peter: „Pri starih Grkih je ogledovala žena sohe bogov in boginj, da bi bil zarod njim enak, in jaz sem ti pripeljal soho“, in je pokazal na Rudolfa. Žena je

zarudela, Rudolf pa je rekel na tihem: „Ker si osel — jaz ne bom kriv.“

Od tedaj je bil Rudolf še bolj pogosto pri prijatelju, proti koncu pa je videl, da se ga je začela žena nekako ogibati, in nekoč mu je šepnila: „Ne prihajaj več, nazadnje bi začel še on sumiti.“

Ko se je rodil Petru prvi otrok, je hodil ves blažen po sobi, vzel zdaj otroka v naročje, zdaj srčno pogledal na ženo in se ni mogel utolažiti od veselja. Nekoč je rekel v šoli na hodniku Rudolfu: „Veš, čisto tebi je podoben, kaj misliš, ali ima celo bajka kaj resnice?“

„Bajke imajo vedno resnico v sebi,“ je rekel Rudolf in stopal ob njegovi strani.

Mali listek.

Književnost, gledališče, umetnost.

Pomladna razstava v paviljonu R. Jakopiča.

(Konec.)

Nadeždo Petrovno sem si prihranil za poseben razgovor. Že v prvem poročilu sem jo zabeležil s proroško bestialnostjo škodoželjnega ocenjevalca, in ne zaman: mnenja in mnenjica vseh, ki si pri nas ponavljajo kompliment, da z opravičenjem vihte rabeljsko pero sodnika, so se strnila

Letnik 1890. ne pride letos k naboru! Včerajšnje poročilo: Glavni nabor za Ljubljano se ima pravilno glasiti: Na ta nabor imajo priti vsi v Ljubljani stanujoči — domači in tuji mladeniči rojeni v 1. 1887., 1888. in 1889. Torej ne tudi letnik 1890. Naknadni nabori se vrše v Mestnem domu in ne, kakor včeraj poročano (pri dop. okrajnem poveljstvu št. 17.). Toliko v pojasnilo na podlagi od verodostojne strani vposlanega sporočila.

Kurji tat in morilec. V Spodnji Šiški je v noči od pondeljka na torek gospej Ivanki Komarjevi neki neznan ljubitelj koki ukradel iz drvarnice dve kokoši vredne 6 K. Pa jih je kar na mestu zaklal, potem še le odnesel bogve kam.

Zanimiv prizor se je nudi včeraj popoldne v neki gostilni v Vodmatu. Neki čevljarček je vozil „barko“ — stara razvada po praznikih. Pri sosedni mizi pa so „barko“ vlekle dve brezposelni služkinji. Čevljarčku je bilo dolg čas, pa se je vsedel tje kaj k njima. Vleklo ga je tja, posebno k eni, kateri je pravil, da je prost zakonskega jarma. Vse je že bilo v najlepšem tiru, da tega jarma vsaj za kratek čas ne bi bil prost, a glej vraga, odpro se vrata, na pragu se prikaže pred bogom in ljudmi veljavna priča, da čevljarček že davno tiči v zakonskem jarmu. V tej njegovi boljši polovici je kar zavrelo, ko je videla, kako pa kaj je z njeno slabšo polovico. Kar čez mizo je planila in ker ni vedela, katera izmed obeh bolj vleče njenega možička, je začela obdelovati obe, pa še možička po vrh. Napad je imel med trojico nenavaden učinek. Možiček je obsedel, kakor bi ga bila zadel strela, njegova angelja pa sta jo odkurila, pa ne brez zaslužnja. Dobila sta vsak nekaj batin. Pa tudi mož ni ušel zasluženi pravici. Ko je konečno vendar le nehalo „padati“ po njem, se je lepega delal, češ, da so to njegove sorodnice, in da je bil tu sem povabljen. Dokaz za to pa bo imel doprinesiti šele doma.

Iz slovenskih krajev.

Gorenjske novice.

Iz Jesenic. V Savo je skočila 27. t. m. lahkoživka Tonči Svetlin doma na Jesenicah, ko je zapazila, da sta ji neljuba zasledovalca že za petami. Toda ker sta čutila veliko hrepenenje po njej, se odloči eden za neprosto voljno kopelj, ter privleče srečno, grenico na suho. Sedaj se bo morala za razne izvršene goljufije in tatvine spokoriti v špehovki, kamor sta jo odvedla rešitelja — orožnika.

Iz Kranjske gore nam poročajo: Včeraj zjutraj je umrl na oslabelosti notar Janko Hudovernik. Bil je blaga duša, vrl narodnjak in neustrašen naprednjak in da ga ni pred leti telesno uničila kap, bi imeli Kranjskogorci najzabavnejšega družabnika. Kot mladenič je bil zelo veselega značaja in kjer se je on pokazal tam je bilo veselje doma. In še v dolgotrajni bolezni ga humor ni zapustil. Toda kruta žena smrt ga je rešila vseh zemeljskih težav in nadlog. Pogreb bo jutri popoldan. Naj v miru počiva!

Mi kranjski Sibirci smo mislili da nam je škof poslal božje namestnike, da bi oznanjevali Kristov nauk, ki je poln ljubezni do bližnjega. Toda kdo bolj razširja sovraštvo, kdo neti prepire bolj kot ravno naša dva špediterja duš v nebesa? Kar ne trobi v njihov rog in se jim brezpogojno ne klanja, prekolneta v pekel, in na grmado bi ga obsodila, če bi bili še časi neomejene oblasti duhovnikov nad posvetnjaki. Že gasilno društvo je tema dvema dušnima

pastirjema proticerkveno, zato ker noče delati, kakor kak vaški glupec, stafaže pri cerkvenih obredih. Društvo se je vedno dovoljno odzvalo povabilu prejšnjega župnika in se polnoštevilno udeležilo procesije, toda da bi delalo stafažo kakemu visokemu župniku in še na njegovo komando klanjalo, zato društvo ni bilo ustanovljeno, zakaj takega imate pač drugo društvo, namreč ono z rudeče obšitimi hlačami, bodite tem zadovoljni. Da bi pa mogoče kakega kaplana četa poslušalo, to bi bilo presmešno. Sicer bi si kranjskogorska požarna bramba lahko pridobila izvrstnega plezalca, že dobro vajenega po lestvi plezati, o tem je prepričan sleherni Kranjskogorec, toda žalost, kakor je občni zbor pokazal ne marajo ti sprideni Dolinci nobenega črnuha za komandanta. Vsa vaša gonja v svetovnem listu „Domo-ljubu“ vam ni nič pomagala. Občni zbor, vršeč se dne 20. marca je izrekel svojemu načelniku popolnoma zaupanje in odobral njegov nastop, akoravno ste zapretili, če se to sprideno društvo vam ne pokori, mu odtrgate vsako nadaljno podporo. Tako nastopati proti tako eminentno človekoljubnemu društvu kot je ravno požarna bramba zamore le človek vašega kalibra. Toda, še niso vsi Kranjskogorci tako zatelebani, da bi ne znali ceniti delo sedanjega načelnika. Da se društvo popolnoma odtrga vašemu vplivu, se je tudi sklenilo, da se naprosi radovljiško posojilnico posojila 1000 K, ki za sedaj vam dolguje in hoče poplačati, tako da se za vedno otrese prevzetnega župnika in vedno zaljubljenega kaplana — plezalca.

Tržaške novice.

Okrađen v gostilni. Jestvinčar Leopold Picco je prijavil policiji, da mu je pred sinočnjim o polnoči neznan tat v neki gostilni ukradel 30 K vreden površnik in 5 K vreden klobuk, ki ju je bil on v gostilni obesil na klin.

Cezar Bertozzi, voditelj neke gostilne v ulici del Broletto, je prijavil, da mu je neznan tat ukradel s klina v gostilni 30 K vredno sukno, v kateri je imel listino, a v tej poslednji 50 K denarja.

Morala: Tatovi so obilni, ne sleci se v gostilni.

Aroganten berač. 34letni Artur Scarlezzini, doma iz Cibzana blizu Trenta, je bil predminolo noč aretovan v neki beznici v ulici Pozzo di Crosade, ker je tam beračil. Redarji so ga bili že prej videli beračiti v drugih lokalih. Na policiji pa je opsolval redarja, a ko ga je potem gnal v zapore, se je med potjo razžaljivo izrazil o policiji, državi in cesarju.

Obskurantisti. „Mehr Licht!“ je dejal Goethe, ki je želel več svetlobe, a 16letni kotlar Fran Lego in dva njegova tovariša so pred sinočnjim v ulici Omenigo Vespucci in v ulici sv. Marka v Trstu vpili „Več teme“, ker se jim je zdelo, da svetlobe še preveč daje mesec, ki je res krasno in svetlo sijal na nebu. Dosledno svoji želji so začeli Lego in njegova tovariša s kamenjem razbijati javne plinove svetilke in so tako razbili in ugasnili dve javni svetilki v ulici Pasquale Besenghi in potem še dve v ulici Amerigo Vespucci, napravivši tako 60 K škode. Neki tam službujoči redar jih je pa opazil na tem delu in jih par korakov dalje — v ulici sv. Marka — aretoval. Aretoval jih je pa ravno, ko so v ulici sv. Marka z nad vrat neke jestvinske trgovine strgali napisno tablo in jo zalučali po ulici. Lego je, kakor rečeno, star komaj 16 let, a njegova tovariša sta bila njegovih let. To je ona slavnostna „tržaška mularija“.

Žalosten povratek iz Emavs. Ivan Terskon, njegova hči Viktorija in ljubimec

pomenila, da naš svet zdaj namah ne razume iste reči, ki jo je — če se prav spominjam — že par let baje „razumeval“ pri domačih mojstrih-razkolnikih. To je, da je umotvor po Zolovih besedah „kos narave, gledan v optičnem kotu umetnikove osebnosti...“ Kako da gleda in vsled tega naslika posamezni umetnik ta kos narave, je torej za golo vprašanje o umotvoru brez vsakega pomena. Želano pačno bi bilo meniti, da je naša zakupna kritika tudi le za sekundo v dobi svojega življenja pojmila ta fakt; sprejela ga je, deloma pod pritiskom poklicanih domačih peres, najbolj pa v respektu pred „drugimi, večjimi narodi“, rabila ga je v praksi kot risarsko šablono, ki ji zdaj odreka, ker je ni znala prav pritisniti k predmetu. Da morem s posebno naslado zabeležiti spoznanje te estetske hinavščine, izkoriščam brez dovoljenja tudi ustno sporočilo. Ker sem namreč opazil, da ne le Filistejci, nego tudi nekateri umetniki — tisti, ki jim najbolj primanjkuje povoda in Nadeždinih vrlin — ne vedo, zakaj govore o najenostavnejših umetniških problemih... Javna kritika bo seveda milejša, po merodajnih ozirih jugoslovanske vzajemnosti.

Dela Nadežde Petrovičeve bi gotovo izgubila nemajhen del svoje cene za objektivno oceno, če ne bi pričala v treh skoraj strogo razdeljenih kategorijah o vrlem, stremečem in uspelem razvoju. „Glava“ in „Za-

te poslednje, 28 letni Emilij Kariš, so bili šli na Velikonočni ponedeljek v Emavus k sv. Ivanu pri Trstu. V Emavsu so se ga precej nalezli, a ko so se po 11. uri zvečer vračali iz Emavskega po ulici S. Francesca domov, sta se oče in hči — ki je imela na naročju svojega enoletnega sinka, sad njenega ljubavnega razmerja s Karišem — spila. Oče se je tako razljutil, da je začel hčer pretepati. A tu je posegel vmes Kariš, na kar se je vnela pravcata bitka med njim in starim Terskonom. Prišel je na to redar in ju skušal pomiriti, a Kariš se je zagnal proti redarju in mu rekel: „Če ne greste svojo pot, naklestim še vas!“ — Vsled tega ga je redar aretoval. — Na policiji je Kariš priznal, da se je pretepal s Terskonom, ker je hotel braniti svojo ljubico; tajil pa je, da bi bil grozil redarju.

Nekaj o vzrokih draginje.

Veliki teden je za nami. Pred nami pa leži kopica pritožb o neznosni draginji v Ljubljani in drugod. Kar se tiče draginje stanovanj v Ljubljani, hočemo spregovoriti ob priliki, ko se ponovno dotaknemo tudi vzrokov pomanjkanja stanovanj, osobito onih za srednje in nižje sloje. Za danes se omejimo na kratko le na že več kot pretirane cene na našem trgu za živila. Storimo pa to v interesu srednjih stanov, v interesu onih malih nižjih slojev, kateri skupno tvorijo takozvano „maso“. Zakaj ravno ta masa to draginjo najbolj občuti, ta splošna draginja v Ljubljani pomeni za široko maso biti ali nebiti.

Kaj se ob praznikih najbolj podražuje? V prvi vrsti mleko, ta glavni najpotrebnejši, najbolj iskani konsum.

Kakor se večina poročil vjema, se je mleko že prve dni velikega tedna podražilo za ničmanj kot za štiri do šest vinarjev. To je občuten, da, za široke ljudske sloje celo najobčutnejši udarec ravno pred prazniki, ki že itak globoko segajo v račun izdatkov posebno pri revnejših slojih. Poskočile so pa tudi cene drugim živilom, zlasti cene za jajca, surovo maslo itd.

Kje imamo iskati vzrokov temu podražanju? Ni potreba iskati drugih višjih vzrokov, dobimo jih doma med nami samimi.

Pred vsem tiči glavni vzrok v zastarelem običaju, da se morajo gori omenjena živila ravno pred prazniki brez vsakega tehtnega vzroka podražiti. Naše kmetice, kakor tudi producenti sploh računajo že od nekdaj tako: Gospoda sedaj potrebuje tega in onega v večjem konsumu, kakor po navadi, sedaj je ugoden čas za nas, da se odškodujemo za slabše čase. In nastaviijo cene, kakor se jim ravno zljubi. Meščan plačaj, če hočeš za praznike kaj več in kaj boljšega imeti. In meščan plačaj, ker mora plačati! Od kod to? Da zopet ne sežemo globlje v to vprašanje, iščimo zopet glavni vzrok le med nami samimi. In ta vzrok tiči v nereguliranih cenah na našem trgu. To velja ne le za stolno mesto, marveč to je splošno pri nas povsod tako v navadi. V Novem mestu n. pr. so cene ravno ob takih časih razmerno še višje nego v Ljubljani.

Mi sami pa smo, ki kmeta-producenta naravnost silimo k svojevoljnemu podražanju. Kdor zna, s kakimi stroški, s kako izgubo danes naš kmetovalec dobiva svoje izdelke, ta se bo čudil, kako razmerno po nizkih cenah je včasih kmet primoran svoje

morec“ sta dve tehničnoizborni študiji, ki jih mora sprejeti tudi najkonservativnejše oko z veseljem; živa strast kolorita in neprigrorljivosti z risarske strani sta lastni že njima, dasi pripadata očividno prvi dobi naše umetnice. No, v ostalih delih podaja dokaz, da je hotela več, podaja nam mestoma sijajno bilanco o doseženih uspehih. Barva in njeni razni problemi ji postajajo čimdaljebolj samolastne važnosti, ki jih na nešteti predmetih pokrajine in ljudskega življenja študira zase, a tudi spada v delca, mestoma presenetljivo srečna v ubranem učinku celote. Dозdevno igrave poteze njene čopiča niso morda nepreračunane barvne lise s slučajnimi efekti; tiste barve živé in se gibljejo v očesu, ko jih išče med sitimi toni primitivnih klasičkov — „Pred nevihto“ — in med „Cigansko vasjo“ ter drugimi svojimi sličicami. Izmed najizbornejših naj omenim „Forum Romanum“, „Drvarja“ in večje „Pokopališče“, enostavno v svoji izraznosti in vrlo v celotni kompoziciji. Isto velja o „Ladijah na Savi“ ter o „Goli deklici“, ki je v zgornjem delu izborna ob barvah, vobče pa fino zasnovana kot celota; površnost, ki se razodeva v zarisanem bedru, je kaj neznatna napaka.

Večje pleinairne slike Nadežde Petrovne so koraki na pričetki poti v dovršeno umetniško osebnost; kot takšni se sami po sebi opravičujejo za nekatere trdote in neuspelosti, obenem ko bude najlepše nade ter izzivajo v družbi s celoto Nadeždinega dela željo, da bi se zopet videli, kadar opravi novo etapo na svoji poti navzgor.

Vladimir Levstik.

izdelke spraviti v denar. Dokler ni bilo izvoza mleka iz Kranjske, je to veljalo posebno glede tega konsuma. Kmet je dajal mleko takorekoč zastoj. A kakor gre pri nas vse narobe, tako so modre glave vpriporile tudi ta izvoz naravnost v lastno škodo, v škodo ljudski masi posebno. Kolikaj boljši kmet razpečava mleko v mlekarne, da one delajo z njim kupčijo na zunaj. Le slabejši material pride v poštev za potrebe dežele same, za naša mesta — glede vasi, zlasti v obližju mest pa je danes glede živil tako slaba, da je posebno pred prazniki, ponekod v celi vasi ne dobiš liter mleka tudi za drag denar ne. A da ne zaidemo predaleč. Kmet, ki — da vzamemo le primer — tritetr letu svoje izdelke razpečava takorekoč v zgubo, skuša to izgubo zravnati tekom četrta leta s svojevoljnimi podražanjem. In ta prilika se mu nudi vselej pred prazniki.

V gotovem oziru mi tega tudi ne smemo zameriti. Treba pa je tako samovoljnost korenito odpraviti. To pa se da izvesti le potom uvedbe za čas in vrednost konsuma določeno reguliranje cen. Če potem naše gospodinje pretresavajo letno bilanco, bodo prišle do zaključka, da se da na podlagi take regulacije cenejšje gospodinjiti, nego pri dosedanjih razvadi. Pa tudi kmet producent bo pri stalni regulaciji cen lažje našel svoj račun kakor dosedaj.

Pa še nekdo je velik krivec, ki oškoduje naše širše sloje kot največjega konsumenta, a obenem pa zapeljuje kmeta kot producenta k včasih naravnost pretiranemu podraževanju. To so tiste vrste gospodinje iz „boljših“ krogov, ki denar svojih mož ne znajo ceniti, ki so sicer velike gospe, a v gospodinjstvu kaj male gospodinje. Tudi te imajo ravno pred prazniki svojo staro razvado. Ker namreč potrebujejo ravno za praznike takih živil nekoliko več, si pomagajo na ta način, da ne samo plačajo kar se zahteva, ampak da celo ena drugi delajo konkurenco: katera bo več plačala. Tako vidimo na naših trgih prizore odurne licitacije, katera že itak pretirane cene še bolje, še višje plača, ta preje dobi blago, druge, ki niso tako srečne se jeze, se vračajo prazne ali z nezadostnim nakupom manjvrednega blaga, kmet, kmetica pa se smejata s polno mošnjico v žepu tem prebrisanim meščanom. Tako oblagodarjeno gospodinjstvo ta smeh ne boli tako, vsaj so vajene še za manj potrebne stvari razsipavati denar, a kaj pa pravi masa, naše obogo ljudstvo k temu?

Treba torej napraviti red, treba ga je začeti v deželni prestolici najpreje.

To je z ozirom na te dni in na pritožbe bralcev „Jutra“ nekaj naših misli o vzrokih splošne draginje, ki se posebno občuti v naši Ljubljani. Kdor ve za kak boljši nasvet, le ven z njim!

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Bolgarsko-turško zblizanje.

Petrograd, 29. marca. Carigradski dopisnik tukajšnjega brzojavnega urada, je imel daljši razgovor z bolgarskim ministrskim predsednikom Malinovom, ki je izjavil, da so imela njegova pogajanja s turškimi državniki najlepši pozitivni uspeh. Obravnavala so se v prvi vrsti vprašanja o trgovski pogodbi, ki se popolnoma presnuje, obmejna vprašanja, ki jih uredi posebna komisija; kasneje se osnuje posebna obmejna policija.

Carigrad, 29. marca. Bolgarski kralj Ferdinand in kraljica Eleonora sta odpotovala iz Carigrada, na kolodvor jih je spremljal sultan z mnogimi ministri; ob sviranju bolgarske himne se je vlak točno ob šestih odpeljal iz kolodvora.

Avstrijski prestolonaslednik na poti.

London, 29. marca. Dunajski poročevalec tukajšnje brzojavne agenture javlja, da obišče avstrijski prestolonaslednik Franc Ferdinand v najkrajšem času petrogradski in carigradski dvor.

Dunaj, 29. marca. Vesti angleških časnikov o potovanju prestolonaslednika v Petrograd in Carigrad se dementirajo.

Princ Aosta na Dunaju.

Rim, 29. marca. Vest, da pride princ Aosta v imenu italijanskega kralja čestitat avstrijskemu kralju povodom njegove osesdesetletnice, je neutemeljena in neresnična.

Potovanje srbskega kralja.

Moskva, 29. marca. Srbski kralj Peter je došel v Moskvo ob 9. uri dopoldne, na kolodvoru so ga pričakovala vsa mestna honoracija in obilno število naroda ki ga je navdušeno pozdravljalo. Kralj je daroval večjo svoto denarja za moskovske siromake. Ob 7. uri zvečer je odpotoval dalje v Kijev.

Neresnične vesti iz Belgrada.

Belgrad, 29. marca. Popolnoma zlagane in neresnične so vesti, ki so jih v zadnjih dnevih registrirali razni listi, da se namerava po svojem povratku iz Rusije

kralj Peter na korist prestolonasledniku Aleksandru odpovedati prestolu.

Belgrad, 29. marca. Dnevni list, glasilo mladoradikalcev javlja, da je neresnična vest, da namerava potovati srbski prestolonaslednik na Dunaj čestitat avstrijskemu cesarju.

Izvoljski na dopustu.

Petrograd, 29. marca. Izvoljski nastopi svoj letošnji dopust dne 30. t. m. in se poda na južno Francosko.

Volitve na Ogrskem.

Budimpešta, 29. marca. Po izgledu stranke neodvisnosti je izdala tudi ljudska stranka proglas na narod, ki v njem protestira proti dogodkom v parlamentu.

Justh je paktiral z vlado.

Budimpešta, 29. marca. Dognalo se je, da je Justhova frakcija že teden dni pred znanimi dogodki v ogrskem državnem zboru paktirala s Khuenovo vlado in hotela žnjo kooperirati. Ker so se pa pogajanja razbila, je Justh insceniral napad na ministerskega predsednika.

Očitanja banu Tomašiću.

Budimpešta, 29. marca. „Buda-pesti-Hirlap“ vehementno napada hrvaškega bana Tomašića radi izjav istega v hrvaškem saboru. Očita mu, da je izdal interese Ogrske, da je prenehal biti unionist, ker je sklenil pakt s koalicijo.

Nemški kancelar v Rimu.

Rim, 29. marca. V vili Bonaparte je priredil nemški poslanik pri Vatikanu baron Mühlberg na čast nemškemu kancelarju Bethmann-Hohlwegu dine, ki sta se ga udeležila tudi kardinala Merry de Vall in Vanutelli.

Sultan pride v Solun.

Solun, 29. marca. V tukajšnjih mladoturških krogih se govori, da pride turški sultan Mohamed V. v najkrajšem času v Solun. Obišče tudi Monastir in Skoplje.

Češka krščansko-socijalna stranka.

Praga, 29. marca. Tu je te dni zboroval eksekutivni komite češke katoliške stranke, ki je sklenil popolno reorganizacijo stranke, ki se bo odslej imenovala češka krščansko socijalna stranka. Reorganizacija stranke se izvrši na pritisk praškega kardinala Skrbenskega.

Collone — umrl.

Pariz, 29. marca. Tu je umrl 72 letni slavni dirigent Eduard Collone.

Izbruh Etne.

Catania, 29. marca. Vedno večji je tok lave, ki se vali iz osmih kraterjev; dolžina toka obsega že nad 10 km. Letošnji izbruh je že dosegel višino enega najhujših izbruhov iz leta 1886. Lava se vali z velikansko hitrico v dolino, ves čas se čuje iz Etne zamolklo gromenje in pokanje.

Zavraten umor.

Trst, 29. marca. Danes popoldne ob treh je prišel v gostilno All meridionale na Belvederu 23 letni Kreutzer; v gostilni služi namreč njegova 24letna ljubica Marija Peterlin, ki je imel z njo že šest let znanje, imela sta dva otroka, ki sta pa umrla. Pred štirimi meseci se je pa Kreutzer oženil z neko drugo žensko, ter odšel na Jesenice. Ko se je včeraj vrnil v Trst, je takoj obiskal svojo ljubico; ko sta govorila, je Kreutzer naenkrat zagrabil velik kuhinjski nož in jo zabodel v srce.

Nesreča ali samomor.

Trst, 29. marca. Danes popoldne ob polu treh je skočil iz okna neke tolerančne hiše v ulici Filipo 22letni Ivan Balderni, pri padcu si je razbil lobanjo ter obležal na mestu mrtev. Ne ve se še, ali je bilo to nesreča, samomor ali pa še celo zločin.

Vreme v Trstu.

Trst, 22. marca. Danes med 6. in 7. uro popoldne je tukaj bliskalo in grmelo kot v največjem poletju; vtila se je ploha ter padala toča. Ob enajstih zvečer je bilo že vse jasno in zavela je lahna burja.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. Najmanjši znesek 50 vin.

Okassion prodaja! Kostum za dame od K 8— naprej, krila od K 3— naprej, bluze od K 2— naprej. — Angleško skladišče oblek O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5.

Dva krojaška pomočnika sprejme takoj za trajno veliko in malo delo Jernej Groselj, krojaški mojster v Spod. Šiški.

Okassion prodaja! Otročje pralne obleke od K 1'50 naprej, otročje obleke iz blaga od K 4— naprej, klobuke za moške od K 2— naprej, klobuke za dečke od K 1— naprej. — Angleško skladišče oblek, O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5.

Tržaskim gostom in vsem, ki prihajajo v Trst priporočam, da se poslužijo moje gostilne

„All' Ginasio“

v ulici Scuero nuovo št. 7, pri glavni pošti. Priznana izvrstna vina, izborna mrzla in gorka jedila, cene zmerne. — Preskrbim tudi prenočišča. — Za obilen obisk se priporoča udani

Hinko Kosič.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da je prevzel po pokojnem g. Mihael Finžgarju kamnoseško delavnico pri novem pokopališču v Ljubljani z vso zalogo nagrobnih spomenikov, katere razprodaja sedaj po najnižjih cenah ter se slavnemu občinstvu za obilno naročbo najtopleje priporoča.

Franc Kunovar, kamnoseški mojster.

Klavir se proda za 80 kron. Kje, pove uprava „Jutra“.

Gospod išče hrano in perilo v boljše hiši, plača 50 do 60 K. — Ponudbe na upravo „Jutra“, pod šifro „Dobra hrana“ do 28. t. m.

Proda se deset mesecev star, nedresiran lovski pes. Cena po dogovoru. Kje, pove upravnistvo „Jutra“.

Krojač Jožef Pettauer naznanja sl. občinstvu, da se je preselil iz Gradišča št. 6. na Kongresni trg št. 3, ter se sl. občinstvu priporoča za nadaljna naročila. Točna postrežba, solidne cene. — S spoštovanjem Jožef Pettauer, krojač.

Globoke žalosti potrti naznanjamo v imenu vseh sorodnikov in znancev tužno vest, da je preminula po dolgi in mučni bolezni iskrenoljubljana soproga, oziroma predraga mati in stara mati gospa

Jerica Fortuna

roj. Merlak

v 57. letu svoje starosti 28. sušca t. l. ob 1. uri popoldne previdena s svetimi zakramenti za umirajoče.

Pogreb drage rajnice bo dne 30. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Vodovodna cesta št. 26. na pokopališče k sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi oo. frančiškanov.

V Ljubljani, dne 28. marca 1910.

Žalujoči ostali.

Lep zaslužek

doseže lahko vsakdo na brzopletilnem stroju „Ilirija“; oddaljenost ni zapreka. Navodila in prospekte pošilja vsakomur

Domača pletilna industrija na stroje v Ljubljani, Sv. Petra cesta šte. 44.

Kavarna „ILIRIJA“.

Kavarna „ILIRIJA“.	Kolodvorska ul. 22.	Kavarna „ILIRIJA“.
	je vsaki dan	
	celo noč odprta	
	ter se slavnemu občin-	
	stvu toplo priporoča.	
Kavarna „ILIRIJA“.		

Iščejo se

raznašalci za „Jutro“.

Klavirje in harmonije
prvovrstnih tvornic
izposoja in pro-
daja najceneje učitelj „Glasb. Matice“ in zapriseženi strokovnjak
Alfonz Breznik
v Ljubljani, Gradišče št. 1

(poleg restavracije pri „Kroni“). Prevzema vsakovrstna popravila in uglaševanja ceno.

Milko Krapeš

Jurčičev trg 3 LJUBLJANA Jurčičev trg 3

priporoča svoje trgovino ur, juvelov, različnih srebrnih in kinasrebrnih namiznih oprav itd., itd. 6/10-1

Popravila se tečno, solidno in ceno izvrše.

Vsi vešči strojepisci se strinjajo s tem, da je UNDERWOOD pisalni stroj najhitrejši in najtrpežnejši. Zato največ sijajnih priznanj.

Uverite se o tem, ter naložite svoj denar plodonosno z nakupom Underwood-a.

Ivan Perko
Ljubljana
Mestni trg št. 8.

A. PERSCHE

Ljubljana,

Pred škofijo št. 21.

priporoča

veliko zalogo

raznih nakitov, perilo za gospode in dame, specijalitete zavratnic in nogavic; steznik

„Directoire“ P. D.

Ustanovljena l. 1882. — Telefon št. 185

Poštna hranilnica na račun šte. 828.405

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
Ljubljana, Dunajska cesta 18
v lastnem združnem domu
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 83,116.121.11
upravnega premoženja K 20,775.510.59
obrestuje hranilne vloge

po 4½%

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 20,000.000.

Posojuje na zemljišča po 5½% s 1½% na amortizacijo ali pa po 5½% brez amortizacije; na menice po 6%.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5

prodaja

zaradi ogromne izbere konfekcije za

dame, gospode, deklice,

dečke in otroke

pod vsako ceno brez konkurence

O. Bernatovič.

Kinematograf „Ideal“

Franc Jožefova c. 1. Hotel pri Maliču. Nasproti glav. pošte.

Od srede 30. marca do petka 1. aprila 1910

1. Berolin (po naravi).
2. Ljubezen dell Rebbiosa (drama).
3. Mikrobi (znanstveno po naravi).
4. Zlat pajk (pripovedka).
5. Pridobitve prvega tenorja (komično).
6. Velik požar v Parizu (po naravi).
7. Nevesta morskega roparja (drama).
8. Čevljarjevo maščevanje (jako komično).

Ravnateljstvo.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica K 3,000.000.

Stritarjeva ulica št. 2

Reservni fond K 400.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu priporoča

promese na 4% ne Tiske srečke à K 8.—.

Žrebanje 1. aprila t. l.

Glavni dobitok 180.000 K.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po čistih

4½%.

Spedijsko podjetje

JOS. ŠKERLJ, Ljubljana

Bavarski dvor.

Ustanovljeno leta 1908.

Član dunajskih in berolinskih prevoznikov pohištva. — Sprejema vse v spedicijo spadajoče prevoznine iz vseh in v vse kraje, po najnižjih tarifih. — Prevaža pohištvo v novih, patentovanih pohištvenih vozeh na vse kraje, tudi v inozemstvo. — Sprejema na zalogo razno blago, pohištvo itd. Krasna, suha in čista skladišča so na razpolago. — Nabiralni promet Dunaj-Ljubljana in obratno zastopam v vseh večjih mestih. — Moj zastopnik na Dunaju je Karl Lawl, Dunaj I. Schulhof 6.

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino

patentirani dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom, „sistem Marzola“.

Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti!

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

Spretni zastopniki se iščejo.

